

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

ปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับอิทธิพลของประโยคแวดล้อม และวิธีการ
เสนอข่าวที่มีต่อการเรียนรู้ความหมายของคำใหม่ ของนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ภาษานอกจากจะเป็นเครื่องสื่อสาร
แสดงความรู้สึกนึกคิดของชนทั่วโลกแล้ว ยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรม อารยธรรม และ
เอกลักษณ์ประจำชาติอีกด้วย ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2521 : 1) กล่าวว่า ภาษาเป็นสิ่งที่
มนุษย์คิดขึ้นประกอบด้วยสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนั้น ๆ ทำให้คนเราเข้าใจกันได้ สอดคล้องกับ
คำอธิบายของ ชัยพร วิชชาวุธ (ชัยพร วิชชาวุธ, 2525 : 179) ที่กล่าวว่า ภาษา
เป็นสัญลักษณ์แทนประเภทของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต การกระทำและความ
รู้สึกนึกคิด ประสาท อิศรปริศา (2523 : 143) กล่าวเน้นว่า ภาษามีความสำคัญอย่าง
ยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางสติปัญญา ความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่
จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่จะใช้วินิจฉัยคุณภาพทางสติปัญญาทางความคิดของ
บุคคล

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้สื่อสารและแสวงหาความรู้ของคนไทย ภาษาไทย
จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถเข้าใจภาษาไทยสื่อ
ความหมายกันได้ แต่ว่าการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง
ยังมีปัญหาอยู่ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษา
ที่หนึ่ง กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ของนักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่าน อาทิ
เช่น สุรศักดิ์ ศิริโรโรจน์ (2527) ได้ทำการทดลองสอนอ่านคำกับนักเรียนชั้นเด็กเล็ก
โดยให้เรียนคำหนึ่งพยางค์และคำสองพยางค์พบว่า นักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ใช้
เวลาในการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ มาเรียม นิลพันธุ์ (2529)

ไต่ทำการศึกษาอิทธิพลของคำแวดล้อมและการทบทวนที่มีต่อการอ่านคำใหม่ของนักเรียนกลุ่มที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ กับนักเรียนกลุ่มที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ อัมพร นิสัยจริยคุณ (2529) ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่มีภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ โดยให้อ่านออกเสียงคำรูปธรรมและคำนามธรรมด้วยการทบทวน 2 วิธีคือ การทบทวนโดยการเขียนหรือการทบทวนโดยการท่องซ้ำ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่มีภาษาไทยเป็นภาษาแม่ อ่านคำได้มากกว่านักเรียนที่มีภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ นางนารี บุญทวี (2529) ไต่ทำการศึกษาผลของคำเป็นคำตายและคำที่มีเสียงควบกล้ำที่มีต่อการเรียนรู้การอ่านคำของนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ใช้จำนวนรอบการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ เจริญพิพิธภักดิ์ (2531) ไต่ทำการศึกษาผลของรหัสตัวกลางโดยคำต่างชนิด และระดับความหมายของคำที่มีต่อการจำคำของนักเรียนที่ใช้ภาษาที่หนึ่งต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง นอกจากนี้ ลัดดาวรรณ ศรีสังข์ (2531) ไต่ทำการวิจัยเพื่อรู้ผลของการเสนอข้อความต่างรูปแบบที่มีต่อการจำของนักเรียนที่พูดภาษาไทยและภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง จำข้อความธรรมดา ข้อความที่ขีดเส้นใต้ ข้อความตัวหนา ข้อความตัวเอน ข้อความที่ใช้สีเขียวทาทับ และข้อความตัวพิมพ์สีเขียว ได้มากกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง จากผลการวิจัยของนักจิตวิทยาการศึกษาที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ประสบปัญหาในการเรียนภาษาไทยมากกว่านักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาริวิจัยกับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง

ในการเรียนภาษาไทยหรือภาษาใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้คำ เพราะว่าการเรียนรู้คำเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ในขั้นต่อไป ดังที่ กานเยและบริกส์

(Gagné and Briggs, 1979 : 49-51) ใ้จำแนกประเภทผลการเรียนรู้ออกเป็น 5 ประเภท คือ ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skill) กลวิธีคิด (Cognitive Strategy) สารคานถ้อยคำ (Verbal Information) ทักษะการเคลื่อนไหว (Motor Skill) และเจตคติ (Attitude) จากการพิจารณาผลการเรียนรู้ด้านความคิด ความจำของมนุษย์ (Cognitive Domain) สารคานถ้อยคำนับว่าเป็นขั้นไ้แรกที่จะนำไปสู่ความสามารถในด้านอื่น ๆ ดังนั้นเด็กมีความรู้และความจำเกี่ยวกับเรื่องถ้อยคำของภาษาแล้ว ความสามารถด้านอื่น ๆ ย่อมมีโอกาที่จะไ้พัฒนาต่อไป

คำเป็นหน่วยทางภาษาซึ่งประกอบด้วย หน่วยเสียง (Phoneme) หรือหน่วยคำ (Morpheme) ที่มีความหมาย (Houston, 1981 : 478) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วครูจะช่วยให้เด็กรู้จักความหมายของคำต่าง ๆ ไ้โดยวิธีการสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้เด็กได้มีโอกาสได้ศึกษาคำศัพท์ต่าง ๆ ไ้มากขึ้น ครูที่มีประสบการณ์มากมักจะคำนึงถึงเสมอว่า การเรียนรู้ความหมายของคำนั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปทีละน้อย เป็นการกระทำที่ค่อยเป็นค่อยไป (ฉวีวรรณ จึงดาพล, 2525 : 14-16) การสอนคำเพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและสามารถใช้คำไ้ได้อย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ของการสอนนั้น วรรณ แก้วเพชร (2526 : 31-32) ไ้เสนอแนะลำดับขั้นในการสอนไ้ดังนี้

1. เขียนคำที่สอนให้นักเรียนดู เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและให้สัมผัสหลาย ๆ ครั้ง จะช่วยให้นักเรียนจำรูปคำไ้ดีขึ้น
2. ครูอ่านให้ฟัง ไ้ให้นักเรียนอ่านตาม จะไ้หาอ่านทีละคนหรือไ้หาอ่านพร้อมกันก็ได้ แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร
3. ครูอธิบายความหมายของคำโดยยกตัวอย่างการใช้คำประกอบ เมื่อนักเรียนอ่านคำแล้วครูก็อธิบายความหมายของคำนั้น ๆ ไ้ให้นักเรียนทราบ โดยการนำคำที่อธิบายความหมายนั้นแต่งเป็นประโยคให้นักเรียนดู เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำไ้ดีขึ้น และเกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้คำนั้นไ้ดีขึ้นด้วย
4. ไ้ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำนั้น ๆ เพื่อมุ่งให้นักเรียนใช้คำไ้ถูกต้อง

กรมวิชาการ (2523) ได้เสนอวิธีสอนคำใหม่ไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือประมวลคำศัพท์ท้ายหนังสือเรียน
2. ให้นักเรียนนำคำใหม่มาแต่งประโยค
3. ให้นักเรียนเติมคำให้เป็นคำประสม
4. ให้นักเรียนดูของจริง ภาพ หรือแสดงท่าทางประกอบ แล้วให้บอกคำศัพท์
5. ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำระหว่างบัตรคำศัพท์และบัตรความหมาย
6. ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้มีความเหมาะสม
7. ให้นักเรียนหาคำตรงข้าม
8. ให้นักเรียนเขียนคำใหม่ตามคำบอก
9. กิจกรรมความสัมพันธ์ของคำใหม่กับภาพ
10. กิจกรรมลบคำ
11. กิจกรรมตอบบัตรคำ

ลาโด (Lado, 1964 : 120-125) ได้เสนอแนะวิธีสอนคำศัพท์ตามขั้นตอน

ดังนี้

1. การฟัง (Hearing the Word) ให้นักเรียนฟังศัพท์เป็นคำโดด ๆ และเมื่อศัพท์นั้นอยู่ในรูปประโยค โดยให้ฟังซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง
2. การออกเสียง (Pronouncing the Word) ครูควรฝึกฝนให้นักเรียนออกเสียงศัพท์ที่สอนอย่างถูกต้อง
3. การจับความ (Grasping the Meaning) โดยให้จับความจากข้อความแวดล้อมหรือบริบท (Context) ซึ่งจะเป็นสถานการณ์ที่ชัดเจนอยู่ในตัวแล้ว หรืออาจจะให้หาคำเหมือน (Synonyms) และคำตรงข้าม (Antonyms) ด้วยก็ได้
4. การใช้รูปภาพ (Picture) รูปภาพที่นำมาใช้ควบคู่ไปกับการสอนศัพท์ อาจจะเป็นภาพถ่าย ๆ และเข้าใจได้ดี เช่น รูปภาพที่ใช้ เส้นตรง เส้นโค้ง ประกอบกัน

อาจจะเป็นรูปที่วาดขึ้นเอง หรือเลือกมาจากหนังสือนิยายสาร แต่ข้อสำคัญคือต้องเป็นภาพที่เหมาะสมโดยไม่ทำให้นักเรียนเกิดความสับสนคลุมเครือ

5. การแสดงบทบาท (Role Playing) ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของศัพท์ โดยการใช้การแสดงบทบาทซึ่งควรจะเป็นการแสดงที่เข้าใจง่าย เช่น การแสดงบทสนทนา เกมส และเพลง เป็นต้น

6. การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นของจริง (Realia) เช่น การแสดงความหมายของศัพท์ที่เป็นชื่ออาหาร ของเด็กเล่น เงิน เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ความหมายของคำ เพราะจากการศึกษาของกองการประถมศึกษา (2523 : 4-8) พบว่า ความเข้าใจความหมายของคำและความเข้าใจเรื่องที่อ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก การรู้ความหมายของคำศัพท์ได้มากเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน แมกจินิตส์ (ทาราณี อุทัยรัตนกิจ, 2520 : 3 อ้างอิงมาจาก McGinitie, 1961 : 687-688) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเข้าใจคำไว้ว่า ถ้าเด็กรู้คำมากพอเหมาะสมกับวัยของตน สามารถนำคำนั้น ๆ ไปใช้ได้ถูกต้อง เด็กก็จะสามารถเข้าใจความคิดของคนอื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมของตน รวมทั้งเด็กจะสามารถสื่อความหมายหรือแสดงความคิดความเข้าใจของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ส่วนเฮอรัลด์ (Hurlock, 1964 : 226) กล่าวว่า จำนวนคำที่เด็กรู้ความหมายหรือเข้าใจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม เนื่องจากเด็กต้องใช้คำในการติดต่อทำความเข้าใจกับเด็กอื่น ๆ ในสังคม เด็กทุกระดับอายุจะรู้สึกคับข้องใจเมื่อเขาต้องการจะพูดบางสิ่งบางอย่าง แต่เขาไม่สามารถจะทำได้ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจความหมายของคำที่จำเป็นต้องใช้ พิตพิทย์ ทวยเจริญ (2515 : 48) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการอ่านตำราเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตปีสองของวิทยาลัยวิชาการศึกษาปรากฏว่า นิสิตมีข้อผิดพลาดทางด้านความหมายมากที่สุด แฮร์ริส (Harris, 1970 : 315) กล่าวว่า ในการอ่านนั้นศัพท์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ศัพท์และความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะผู้เริ่มเรียน นอกจากนี้ รัสเซล (Russell, 1961 : 164) ได้กล่าวถึงของซีเกอร์ที่กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำหรือคำศัพท์ใน

โรงเรียนประถมศึกษาานั้น ไม่ว่าจะ เป็นความสามารถในการอ่านของเด็กก็ดี การพูด การเขียน การคิดต่าง ๆ ก็ดี เป็นผลของการจำและเข้าใจความหมายของคำหรือคำศัพท์ทั้งสิ้น ดังนั้นการสอนคำในระดับประถมศึกษา ครูควรจะสนใจและเอาใจใส่ในการสอนให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ เพราะว่าการรู้ความหมายของคำเป็นรากฐานของการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียนต่อไป

ในการสอนคำเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายและสามารถนำคำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น ฟินอคเคียโร (Finocchiaro, 1958 : 122-126) ให้ความเห็นว่า ควรสอนในรูปประโยคที่มีความหมาย ครูควรฝึกฝนให้นักเรียนหาความหมายของคำจากข้อความแวดล้อม (Context) คาราณี สุภรัตน์ (2527 : 6 อ้างอิงมาจาก Been, 1975) กล่าวว่า วิธีสอนคำที่ดีที่สุดคือ การสอนโดยวิธีฝึกการใช้คำในข้อความแวดล้อมซึ่งการเสนอคำด้วยวิธีนี้ เป็นพื้นฐานอย่างดีของการฝึกการเดาความหมายจากข้อความแวดล้อม ประสิทธิ์ ภาพยกลอน (2523 : 6) เน้นว่าข้อความแวดล้อมช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจ ถ้าไม่มีข้อความแวดล้อมอาจจะเข้าใจความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่ได้ความโดยตลอด ถ้ามีข้อความแวดล้อมจะช่วยให้เข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แมทลิน (Matlin, 1983 : 25-26) กล่าวถึงการรับรู้ของคนว่า คนเราจะรับรู้ส่วนใหญ่อ่อนส่วนย่อย คือรับรู้ประโยคได้ดีกว่าการรับรู้เป็นคำ ๆ เนื่องจากประโยคมีความหมายทำให้รับรู้ได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พยุง ญาณโกมุท (พยุง ญาณโกมุท, 2518 : 30) ที่ว่า มนุษย์เรียนรู้สิ่งใดหรือรับรู้สิ่งใดจะต้องรับรู้เป็นส่วนรวมก่อนเสมอ ต่อไปจึงจะเรียนรู้ส่วนย่อยภายหลัง ดังนั้นประโยคแวดล้อมจะส่งผลต่อการเรียนรู้ความหมายของคำได้ดี ดังการศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์ของ คริสต์และพีโตรนี (Christ and Petrone) โดยมีประโยคแวดล้อมประกอบคำกับมีความหมายประกอบคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อมเรียนรู้คำได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนคำที่มีเฉพาะความหมายประกอบคำ (Dempster, 1987 : 163 Citing Christ and Petrone, 1977) การศึกษาครั้งนี้สนับสนุนคำกล่าวของ โจแอนและมาร์ธา (Joanne and Martha,

1976 : 26) ที่ว่า การเรียนรู้คำโดยใช้ข้อความแวดล้อมเขาช่วยคำที่ยังไม่รู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียง และ/หรือได้ความหมายคำนั้นได้เร็วขึ้น

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ความหมายของคำนอกจากประโยคแวดล้อมแล้ว วิธีการเสนอซ้ำก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ความหมายของคำ ดังรายงานการศึกษาของ คีล (Keele, 1969 : 248) ซึ่งพบว่า เมื่อเสนอสิ่งเร้าซ้ำ 2 ครั้ง ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าเมื่อเสนอสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียว ในทำนองเดียวกันนั้น อันเดอร์วูด (Underwood, 1969 : 606) ได้ทำการทดลองพบว่า ยิ่งมีการเสนอสิ่งเร้าซ้ำมากขึ้น ความน่าจะเป็นในการระลึกได้จะมีมากขึ้นกว่าการเสนอสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียว พิโรลลีและแอนเดอร์สัน (Pirolli and Anderson, 1985 : 136-153) ได้ทำการศึกษายพบาของการฝึกซ้ำ แบ่งเป็นการฝึกซ้ำโดยให้เรียนประโยคคู่กับตัวนะ 24 ครั้งต่อวัน และเรียนประโยคคู่กับตัวนะ 12 ครั้งต่อวัน แล้วทดสอบให้ระลึกประโยคเป็นเป้าหมายตามตัวนะ และทดสอบการจำได้โดยให้ตอบว่าประโยคที่เสนอให้ถูกใช้หรือไม่ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนประโยค 24 ครั้งต่อวัน ใช้เวลาในการระลึกล้นน้อยกว่ากลุ่มที่เรียนประโยค 12 ครั้งต่อวัน เมเยอร์ (Mayer, 1983 : 4-49) ได้ทำการทดลองผลของการทำซ้ำที่มีต่อการระลึกเรื่องราว การจำได้ และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องทางวิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มทดลอง คือกลุ่มควบคุมให้ฟังเทปเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ 1 ครั้ง แต่ก่อนที่จะฟังเทปจะได้ฟังมีโน้ตสั้นๆ เพื่อกระตุ้นความรู้ก่อน กลุ่ม 1x จะทำซ้ำ 1 ครั้ง กลุ่ม 2x จะทำซ้ำ 2 ครั้ง และกลุ่ม 3x จะทำซ้ำ 3 ครั้ง แล้วทดสอบการระลึกโดยให้เขียนสิ่งทั้งหมดที่จำได้ ทดสอบการแก้ปัญหา เติมข้อความให้สมบูรณ์ และทดสอบการจำได้โดยให้ทำเครื่องหมายหน้าประโยคที่เคยได้ยินจากเทป ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่ทำซ้ำ 3 ครั้ง ระลึกได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ทำซ้ำ กลุ่มที่ทำซ้ำ 2 ครั้ง และกลุ่มที่ทำซ้ำ 1 ครั้ง ตามลำดับ เมื่อทดสอบการจำของกลุ่มที่ไม่ทำซ้ำ กลุ่มที่ทำซ้ำ 3 ครั้ง จำได้ดีกว่ากลุ่มที่ทำซ้ำ 2 ครั้ง กลุ่มที่ทำซ้ำ 1 ครั้ง และกลุ่มที่ไม่ทำซ้ำตามลำดับ สำหรับ ไลชท์และโอเวอร์ตัน (Leicht and Overton, 1987 : 61 Citing Hintziman, 1974 ; 1976) ได้กล่าวถึงทฤษฎีซึ่งเชื่อว่า

การเปลี่ยนแปลงการเข้ารหัสเมื่อมีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ (Spaced Repetition) มากกว่าการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง (Massed Repetition) เด็มพสเตอร์ (Dempster, 1987 : 162-169) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้พบว่า การเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะระลึกรความหมายของคำศัพท์ได้มากกว่าการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง นอกจากนี้ กลัฟเวอร์และคอร์คิลล์ (Glover and Corkill, 1987 : 198-199) ได้ทำการทดลองกับนักศึกษาปริญญาตรีโดยการเสนอซ้ำ 2 วิธีคือ การเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องและการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มนักศึกษาที่เสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะระลึกรเรื่องราวได้มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เสนอซ้ำแบบต่อเนื่องทั้งจากการอ่านและการฟัง

จากการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อการเรียนรู้ค่าและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบอิทธิพลของประโยคแวดล้อมและวิธีการเสนอซ้ำที่มีต่อการเรียนรู้ความหมายของคำใหม่ของนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ตลอดจนกิริยารวม (Interaction) ระหว่างตัวแปรทั้งสอง และตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้คือ การเรียนรู้ความหมายของคำซึ่งหมายถึงคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

เอกสารที่เกี่ยวข้องของ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประโยคแวดล้อม

การเรียนภาษาเกี่ยวกับคำศัพท์โดยการนำคำที่ตรงการให้จำนั้นไปจัดเรียงให้อยู่ในรูปของวลีหรือประโยคแล้ว จะทำให้เข้ารหัสได้ชั้นครั้งที่ สไว เลียมแก้ว (2528 : 86) กล่าวว่า การเข้ารหัสในความจำระยะยาว (Long Term Memory) นอกจากจะใช้การเข้ารหัสโดยใช้ภาษาธรรมชาติเป็นตัวกลาง (Natural Language Mediators) ซึ่งอยู่ในรูปของถ้อยคำแล้ว ยังใช้ประโยคเข้ารหัสอีกด้วย เช่น ถ้าเสนอคำคู่ Boy-Door ให้บุคคลเรียน บุคคลอาจจะเข้ารหัสเป็นประโยคได้ว่า The Boy is closing the Door.

และเมื่อ เจริญ พิพิธภักดี (2531) ได้ทำการศึกษาผลของรหัสตัวกลางชนิดวลีกับรหัสตัวกลางชนิดประโยค ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำควรรหัสตัวกลางชนิดประโยค ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนคำควรรหัสตัวกลางชนิดวลี

วอสส์ (Voss, 1978 : 13-26) ได้ทำการศึกษามหาบทของประโยคแวดล้อมที่มีต่อการระลึกประโยคเป้าหมาย โดยให้เรียนประโยคเป้าหมาย 24 ประโยค ตามเงื่อนไขของประโยคแวดล้อม 3 ชนิดคือ เสนอประโยคแวดล้อม 2 ประโยค (Two Context Sentence) ก่อนประโยคเป้าหมาย เสนอประโยคแวดล้อม 1 ประโยค (One Context Sentence) ก่อนประโยคเป้าหมาย และไม่เสนอประโยคแวดล้อม (Non Context Sentence) ก่อนประโยคเป้าหมาย ทดลองให้กลุ่มที่มีความรู้สูงและกลุ่มที่มีความรู้ต่ำเรียนแล้วทดสอบโดยการระลึก ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่มีความรู้สูงระลึกประโยคเป้าหมายเมื่อเรียนประโยคแวดล้อม 2 ประโยคได้ดีกว่าเมื่อเรียนประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และเมื่อไม่เรียนประโยคแวดล้อมก่อนประโยคเป้าหมายตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีความรู้ต่ำระลึกประโยคเป้าหมายเมื่อไม่เรียนประโยคแวดล้อมได้ดีกว่าเมื่อเรียนประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และเมื่อเรียนประโยคแวดล้อม 2 ประโยคก่อนประโยคเป้าหมายตามลำดับ และกลุ่มที่มีความรู้สูงระลึกประโยคเป้าหมายได้ดีกว่ากลุ่มที่มีความรู้ต่ำ

เดมป์สเตอร์ (Dempster, 1987 : 162-170) ศึกษาเกี่ยวกับผลของการเข้ารหัสหลายรูปแบบและการเสนอแบบเว้นช่วงระยะที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์แบ่งเป็น 5 การทดลอง โดยเฉพาะการทดลองที่ 1 และ 2 เป็นการศึกษาคำศัพท์โดยไม่มีประโยคแวดล้อม มีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และมีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 36 คน คำที่เสนอให้เรียนเป็นคำภาษาอังกฤษที่นักศึกษาไม่เคยมาก่อนจำนวน 38 คำ ประกอบด้วยคำนาม 26 คำ คำคุณศัพท์ 9 คำ คำกริยาวิเศษณ์ 1 คำ คำกริยา 1 คำ และคำบุพบท 1 คำ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเรียนรู้คำศัพท์ด้วยการเข้ารหัสโดยไม่มีประโยคแวดล้อม มีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และมีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค ได้ไม่แตกต่างกัน

วัทเพนเมคเกอร์และโชเบน (Wattenmaker and Shoben, 1987 : 140-149) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของข้อความแวดล้อมที่มีต่อการระลึกประโยคประเภท รุปธรรมและประโยคประเภทนามธรรม โดยแบ่งเป็น 3 การทดลองดังนี้ การทดลองที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 48 คน จากมหาวิทยาลัยฮิลลินอยส์ ทำการ ทดลองโดยเสนอประโยค 16 ประโยค เป็นประโยครูปธรรม 8 ประโยค และประโยค นามธรรม 8 ประโยค เสนอให้เรียนเป็นข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกัน (Coherent Paragraph Context) และเป็นข้อความแวดล้อมแบบสุ่ม ๆ (Random Paragraph Context) ผลการทดลองที่ 1 พบว่า เมื่อเสนอให้เรียนเป็นข้อความแวดล้อมแบบสุ่ม ๆ นักศึกษาระลึกประโยครูปธรรมได้มากกว่าประโยคนามธรรม และเมื่อเสนอให้เรียนเป็น ข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกัน นักศึกษาระลึกประโยคทั้งสองประเภทได้ไม่แตกต่างกัน สำหรับการทดลองที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 72 คน เสนอให้เรียนเป็น ข้อความแวดล้อมแบบสุ่ม ๆ ข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกันบางส่วน และข้อความแวดล้อม ที่ติดต่อกันสมบูรณ์ ผลการทดลองที่ 2 พบว่า นักศึกษาระลึกประโยครูปธรรมได้ไม่ แตกต่างกัน แต่ระลึกประโยคนามธรรมได้แตกต่างกันคือ กลุ่มนักศึกษาที่เสนอให้เรียนเป็น ข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกันสมบูรณ์ ระลึกได้มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เสนอให้เรียนเป็น ข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกันบางส่วน และกลุ่มนักศึกษาที่เสนอให้เรียนเป็นข้อความแวดล้อม แบบสุ่ม ๆ ตามลำดับ ส่วนการทดลองที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 96 คน เสนอให้เรียนเป็นข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกัน ข้อความแวดล้อมแบบสุ่ม ๆ และ แปรค่าความเป็นรูปธรรมของข้อความแวดล้อมเป็นข้อความแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม (Concrete Context) และข้อความแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (Abstract Context) ผลการทดลอง ที่ 3 พบว่า เมื่อเสนอให้เรียนเป็นข้อความแวดล้อมที่ติดต่อกัน นักศึกษาระลึกจากข้อความ แวดล้อมที่เป็นรูปธรรมและข้อความแวดล้อมที่เป็นนามธรรมได้พอ ๆ กัน และเมื่อเสนอให้เรียน เป็นข้อความแวดล้อมแบบสุ่ม ๆ นักศึกษาระลึกข้อความแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมได้มากกว่าข้อความ แวดล้อมที่เป็นนามธรรม

มาเรียม นิลพันธ์ (2529) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของคำแวดล้อมและการ ทบทวนที่มีต่อการอ่านคำใหม่ของนักเรียนที่พูดภาษาไทยและภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 384 คน ทำการทดลองกับนักเรียนเป็น รายบุคคล โดยแต่ละคนเข้ารับการทดลองเพียงครั้งเดียว นักเรียนแต่ละคนต้องเรียนสไลด์ ภาพ-คำ เป็นสไลด์ภาพ-คำที่มีคำแวดล้อม 7 ภาพ หรือสไลด์ภาพ-คำที่ไม่มีคำแวดล้อม 7 ภาพ ด้วยการทบทวนต่างกัน 3 วิธีคือ ครูและนักเรียนทบทวน นักเรียนทบทวนด้วยตนเอง และ นักเรียนได้รับการทบทวนจากครู ทดสอบโดยการอ่านออกเสียงคำแต่ละคำ ผลการศึกษา ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำที่มีคำแวดล้อมใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนกลุ่ม ที่เรียนคำที่ไม่มีคำแวดล้อม

ณัฐพร ธรรมไพบุตย์ (2532) ได้ทำการทดลองการเรียนอ่านคำใหม่ของ นักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 384 คน โดยนำ คำใหม่แต่งเป็นประโยคแวดล้อมสัมพันธ์กันและประโยคแวดล้อมไม่สัมพันธ์กัน ทำการทดลอง กับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้แต่ละคนเข้ารับการทดลองเพียงครั้งเดียว ให้เรียนอ่านคำ โดยวิธีแบบ เรียน-สอบ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่านคำโดยใช้ประโยค แวดล้อมสัมพันธ์กัน ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่านคำโดยใช้ประโยค แวดล้อมไม่สัมพันธ์กัน

จากการอภิปรายมาสรุปได้ว่า ประโยคหรือข้อความแวดล้อมมีแนวโน้มช่วยให้การ เรียนรู้คำหรือประโยคเป้าหมายได้ดีกว่า เร็วกว่า แต่ผลการวิจัยยังขัดแย้งกันอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของตัวแปรนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเสนอซ้ำ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำพบว่า คำที่เสนอซ้ำจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าคำที่ ไม่มีการเสนอซ้ำ คังการศึกษากอง เคอร์กูโนกลู (Durgunoglu, 1988 : 590-603) พบว่า คำที่เสนอซ้ำจะระลึกได้เร็วกว่าคำที่ไม่มีการเสนอซ้ำ อันเดอร์วูด (Underwood,

1969 : 606) ศึกษาพบว่า ยิ่งมีการเสนอสิ่งเร้าซ้ำมากขึ้น ความน่าจะเป็นในการระลึกได้จะมีมากขึ้นกว่าการเสนอสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียว สอดคล้องกับการศึกษาของ คีล (Keele, 1969 : 248) ที่พบว่า เมื่อเสนอสิ่งเร้าซ้ำ 2 ครั้ง ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าเมื่อเสนอสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียว

ไลชท์และโอเวอร์ตัน (Leicht and Overton, 1987 : 61-67) ได้ทำการศึกษาการแปรค่าการเข้ารหัสและการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ โดยทำการทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 120 คน เครื่องมือเป็นบัตรชื่อ 1 ชุด มี 70 บัตร สร้างขึ้นจากชื่อของบุคคลสำคัญ 28 ชื่อ ประกอบด้วยชื่อที่มีความถี่ (1, 3 และ 6) มีการเสนอซ้ำ 2 แบบคือ แบบต่อเนื่องและแบบเว้นช่วงระยะ ผลการศึกษาพบว่า การเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะระลึกได้มากกว่าการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง

เด็มพ์สเตอร์ (Dempster, 1987 : 162-169) ศึกษาเกี่ยวกับผลของการเข้ารหัสหลายรูปแบบ การเสนอแบบเว้นช่วงระยะที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์แบ่งเป็น 5 การทดลอง เฉพาะการทดลองที่ 3 และ 4 เป็นการศึกษาผลของการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ (Spaced Repetition) เปรียบเทียบกับการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง (Massed Repetition) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 48 คน เครื่องมือจัดทำเป็นสมุดคำ 2 ลักษณะคือ เล่มที่ 1 ประกอบด้วยคำศัพท์และความหมายของคำ เล่มที่ 2 ประกอบด้วยคำศัพท์และประโยคแวดล้อม 3 ประโยค การเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องเรียนคำศัพท์ติดต่อกันไป 3 ครั้ง โดยไม่มีคำอื่นแทรก และการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะคือเรียนคำโดยมีคำอื่นแทรกระหว่างครั้งที่ 1, 2 และ 3 ผลการศึกษาปรากฏว่าการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะระลึกคำศัพท์ได้มากกว่าการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง

กลัฟเวอร์และคอร์คิลล์ (Glover and Corkill, 1987 : 198-199) ศึกษาผลของการเสนอซ้ำที่มีต่อการจำเรื่องราวจากการอ่านและการฟังจากเครื่องบันทึกเสียง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี เข้ารับการทดลองจากการอ่านจำนวน 64 คน และเข้ารับการทดลองจากการฟังจำนวน 60 คน โดยเปรียบเทียบการเสนอซ้ำ 2 วิธีคือ การ

เสนอข่าวแบบต่อเนื่องและการเสนอข่าวแบบเว้นช่วงระยะ และประเภทของข้อความคือข้อความ
 เดิมที่เขียนขึ้นใหม่ ทำการทดลองโดยให้นักศึกษากลุ่มที่เสนอข่าวแบบต่อเนื่องอ่านเรื่องแล้วให้อ่าน
 เรื่องซ้ำข้อความเดิมอีกติดต่อกัน กับอีกกลุ่มหนึ่งให้อ่านซ้ำข้อความที่เขียนขึ้นใหม่แล้วสอบ
 วัดความจำทันที ส่วนกลุ่มที่เสนอข่าวแบบเว้นช่วงระยะอ่านเรื่อง 1 จบแล้วเว้นช่วง 30 นาที
 แล้วกลับมาให้อ่านเรื่องซ้ำข้อความเดิมกับเว้นช่วง 30 นาที แล้วให้อ่านข้อความที่เขียนขึ้นมา
 ใหม่จึงทดสอบความจำทันที ผลการทดลองปรากฏว่า นักศึกษากลุ่มที่อ่านซ้ำจากข้อความเดิม
 ด้วยการเสนอข่าวแบบเว้นช่วงระยะระลึกได้มากกว่านักศึกษากลุ่มที่อ่านซ้ำข้อความเดิมด้วยการ
 เสนอข่าวแบบต่อเนื่อง ส่วนนักศึกษากลุ่มที่อ่านซ้ำจากข้อความที่เขียนขึ้นมาใหม่ด้วยการเสนอข่าว
 ทั้ง 2 วิธี ระลึกได้ไม่แตกต่างกัน

จากการอภิปรายมาสรุปได้ว่า การเสนอข่าวช่วยให้การเรียนรู้คำหรือจำคำได้ดีกว่า
 เร็วกว่าการไม่เสนอข่าว และวิธีการเสนอข่าวแบบเว้นช่วงระยะมีแนวโน้มช่วยให้การเรียนรู้คำ
 ได้ดีกว่าวิธีการเสนอข่าวแบบต่อเนื่อง

จุดประสงค์ของการวิจัย

จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาอิทธิพลของประโยคแวดล้อมและวิธีการเสนอข่าวที่มีต่อการเรียนรู้ความ
 หมายของคำใหม่ของนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง ตลอดจนกิจกรรมของตัวแปร
 ทั้งสองคือ ประโยคแวดล้อมและวิธีการเสนอข่าว

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า การเรียนรู้ความหมายของคำโดยมีประโยคแวดล้อม
 3 ประโยค ประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และไม่มีประโยคแวดล้อม การเรียนวิธีใดจะทำให้
 เรียนรู้ความหมายของคำได้ดีกว่า

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า การเรียนรู้ความหมายของคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องและวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ การเสนอซ้ำวิธีใดจะทำให้เรียนรู้ความหมายของคำได้ดีกว่า
3. เพื่อศึกษากิริยารวมระหว่างประโยคแวดล้อมกับวิธีการเสนอซ้ำ

สมมติฐานการวิจัย

1. ถ้าให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค กลุ่มที่เรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และกลุ่มที่เรียนคำโดยไม่มีประโยคแวดล้อม เรียนคำที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้คะแนนการเรียนรู้ความหมายของคำแตกต่างกัน
2. ถ้าให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องและกลุ่มที่เรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ เรียนคำที่กำหนดให้แล้ว กลุ่มที่เรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ จะได้คะแนนการเรียนรู้ความหมายของคำมากกว่ากลุ่มที่เรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง
3. ถ้าให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค กลุ่มที่เรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และกลุ่มที่เรียนคำโดยไม่มีประโยคแวดล้อม เรียนคำที่กำหนดให้ด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องและวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะแล้ว คะแนนการเรียนรู้ความหมายของคำของนักเรียนแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันออกไปตามระดับของประโยคแวดล้อม หรือมีกิริยารวมระหว่างประโยคแวดล้อมกับวิธีการเสนอซ้ำ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย แยกกล่าวเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้

- 1.1 ทำให้รู้ว่าการเรียนคำโดยมีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค การเรียนคำ

โดยมีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และการเรียนคำโดยไม่มีประโยคแวดล้อม การเรียนคำวิธีนี้จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำได้ดีกว่ากัน

1.2 ทำให้รู้ว่าการเรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่องและการเรียนคำด้วยวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ การเรียนคำด้วยการเสนอซ้ำวิธีนี้จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำได้ดีกว่ากัน

1.3 ทำให้รู้ว่ามีกิจกรรมระหว่างประโยคแวดล้อมกับวิธีการเสนอซ้ำหรือไม่

2. คำถามนำไปใช้

2.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในการสอนการเรียนคำเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการในการตั้งหนังสือประเภทศัพท์ทานุกรม ปทานุกรม หรือพจนานุกรม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.3 เป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนรู้ความหมายของคำ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. ประชากรที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 8,072 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 12 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 240 คน

3. คำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคำใหม่จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 และ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา ปีพุทธศักราช 2521 จำนวน 30 คำ

4. ตัวแปรในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

4.1.1 ประโยคแวดล้อม แปรค่าออกเป็น 3 ระดับ คือ มีประโยคแวดล้อม 3 ประโยค มีประโยคแวดล้อม 1 ประโยค และไม่มีประโยคแวดล้อม

4.1.2 วิธีการเสนอซ้ำ แปรค่าออกเป็น 2 ระดับ คือ วิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง และวิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ

4.2 ตัวแปรรวม ได้แก่ คะแนนการเรียนรู้ความหมายของคำซึ่งได้จากการทดสอบก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

4.3 ตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนการเรียนรู้ความหมายของคำซึ่งได้จากการทดสอบหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำฉบับเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประโยคแวดล้อม หมายถึง ประโยคที่ผู้วิจัยนำคำที่กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้มาแล้ว และคำใหม่แต่งเป็นประโยค โดยให้แต่ละประโยคมีคำใหม่ปรากฏอยู่ด้วย

2. วิธีการเสนอซ้ำ หมายถึง วิธีการเสนอคำที่เสนอให้เรียนแล้วซ้ำอีก

3. วิธีการเสนอซ้ำแบบต่อเนื่อง หมายถึง วิธีการเสนอคำที่เสนอให้เรียนแล้วซ้ำอีก โดยแต่ละคำจะเสนอต่อเนื่องกันไป 3 ครั้ง โดยไม่มีคำอื่นแทรกอยู่ระหว่างครั้งที่ 1, 2 และ 3

4. วิธีการเสนอซ้ำแบบเว้นช่วงระยะ หมายถึง วิธีการเสนอคำที่เสนอให้เรียนแล้วซ้ำอีกโดยแต่ละคำจะเสนอ 3 ครั้ง แต่มีคำอื่น ๆ ที่เหลือซึ่งต้องการให้เรียนแทรกอยู่ระหว่างครั้งที่ 1, 2 และ 3

5. คำใหม่ หมายถึง คำที่กรมวิชาการกำหนดให้เป็นคำใหม่จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างยังไม่เคยเรียนมาก่อน ประกอบด้วยจำนวน 30 คำ ที่ได้รับการสุ่มมา ดังปรากฏในตาราง 4 หน้า 30

6. คำนามธรรม หมายถึง คำที่ไม่สามารถแทนด้วยวัตถุหรือรูปที่แน่นอนได้ มักเป็นคำที่แสดงถึงความรู้สึก แสดงถึงคุณภาพ ซึ่งใช้วัตถุหรือภาพแทนความหมายของคำนั้นได้ยาก

7. ความหมายของคำ หมายถึง ข้อความที่กรมวิชาการกำหนดให้เป็นความหมายของคำนั้น จากประมวลคำใหม่ทนายหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

8. การเรียนรู้ความหมายของคำ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากไม่รู้ความหมาย เป็นรู้ความหมายของคำ ซึ่งวัดเป็นคะแนนด้วยแบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

9. แบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก โดยวัดการเรียนรู้ความหมายของคำที่เสนอให้นักเรียนเรียนทั้ง 30 คำ จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ

10. นักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่งและพูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง